

MINISTER INFRASTRUKTURY

Warszawa, dnia 04 października 2022 r.

Znak sprawy: DGM-6.054.13.2022

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Jerzego Wcisłę na 47. posiedzeniu Senatu RP w dniu 4 sierpnia 2022 r., niniejszym przedstawiam stosowne informacje.

Strona rządowa przykłada ogromną wagę do rozwoju polskich portów morskich, które stanowią ważne ogniwa rozwoju społeczno-gospodarczego - zarówno w wymiarze lokalnym i regionalnym, jak i krajowym. Nieustannie podejmowane są różne działania na rzecz zapewnienia możliwie najlepszych warunków ich funkcjonowania. W centrum zainteresowania znajdują się kwestie służące pełnemu wykorzystaniu potencjału polskich struktur portowych, z czym wiąże się szereg ważnych efektów dla całej gospodarki narodowej, jak również bezpieczeństwa państwa - co jest w obecnych uwarunkowaniach szczególnie istotne.

Powyższe odnosi się także do Portu Elbląg oraz wykorzystania szans związanych z budową drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską, za sprawą której ustanowione zostanie suwerenne połączenie tego regionu z Bałtykiem. Pierwszy etap tej strategicznej inwestycji został już pomyślnie zakończony. W dniu 17 września 2022 r. miało miejsce uroczyste otwarcie kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną, który składa się na zupełnie nowe perspektywy dla portów nadzalewowych, w tym Elbląga, oraz całego regionu.

Pod auspicjami Ministerstwa Aktywów Państwowych prowadzone są prace mające na celu przygotowanie najkorzystniejszych rozwiązań na rzecz rozwoju elbląskiego portu morskiego. Powołany został zespół roboczy, w którego składzie znajdują się także - wbrew twierdzeniom zawartym w treści złożonego oświadczenia, jakoby strona samorządowa nie była informowana o potencjalnych zamierzeniach względem Portu Elbląg - przedstawiciele Miasta Elbląg oraz Zarządu Portu Morskiego Elbląg Sp. z o.o. Rozważane są możliwości dokapitalizowania Portu Elbląg środkami pochodzącymi ze Skarbu Państwa. Jak zostało wskazane wyżej, w rozmowach bezpośrednio uczestniczą władze miasta. Zdementowania wymaga informacja sugerująca możliwość rzekomego „zaboru mienia”.

Według wstępnych założeń, do portu elbląskiego trafić może kwota do 100 mln PLN, z tytułu zaangażowania kapitałowego przez stronę rządową. Ocenia się, że środki te mogłyby zostać spożytkowane na realizację potrzebnych inwestycji w porcie.

Odnosząc się do zakresu rzeczowego inwestycji rządowej pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską” należy podkreślić, że wynika on bezpośrednio z zakresu kompetencji administracji morskiej, odpowiedzialnej za ten projekt. Twierdzenie, że Rząd RP blokuje rozwój Portu Elbląg jest kuriozalne.

Zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt. 20 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 457, z późn. zm.), do kompetencji organów administracji morskiej należy budowa i utrzymanie obiektów infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i przystani morskich, z wyłączeniem infrastruktury dostępu służącej wyłącznie na użytek morskich portów wojennych. Natomiast pozostałe koszty budowy, modernizacji i utrzymania infrastruktury związane z działalnością portu ponosi podmiot zarządzający portem. Stanowi o tym art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1624, t.j.), zgodnie z którym budowa, modernizacja i utrzymanie infrastruktury portowej znajdującej się na gruntach, którymi gospodaruje podmiot zarządzający, oraz utrzymanie akwenów portowych są finansowane ze środków podmiotu zarządzającego.

Urząd Morski w Gdyni, jako właściwy miejscowo podmiot odpowiedzialny za infrastrukturę dostępową, planuje wykonać pogłębienie toru podejściowego do Portu w Elblągu – z obecnej głębokości ok. 2,4 m do 5 m. W dniu 17 września 2022 r. nastąpiło uroczyste otwarcie kanału żeglugowego przez Mierzęcę Wiślaną, w związku z zakończeniem I etapu programu wieloletniego pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”. Cały program, obejmujący pogłębienie toru wodnego na Zalewie Wiślanym oraz prace na rzece Elbląg, zakończy się w 2023 r.

Realizacja zadania pn. „Wejście do portu w Elblągu - roboty pogłębiarskie od P1 do P2” stanowi kontynuację prac na rzece Elbląg przewidzianych w ramach budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską. Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na pogłębieniu 2 km odcinka toru podejściowego do Portu Elbląg. Powyższe zapewni dostęp do Portu Elbląg jednostkom o maksymalnym zanurzeniu wynoszącym 4,5 m. Odcinek 800 m wraz z obrotnicą nie stanowi infrastruktury zapewniającej dostęp do portu, za którą jest odpowiedzialny dyrektor urzędu morskiego. Poniesienie kosztów utworzenia, czy modernizacji ww. odcinka stanowiącego akweny portu nie leży po stronie administracji morskiej, lecz podmiotu zarządzającego portem. Podmiotem zobowiązanym w tym zakresie jest podmiot zarządzający Portem Elbląg, tj. samorządowa spółka „Zarząd Portu Morskiego Elbląg spółka z o.o.”. Odpowiedzialność administracji morskiej ogranicza się - zgodnie z obowiązującymi przepisami - do infrastruktury zapewniającej dostęp do portu.

Odnosząc się do pozostałych kwestii, jakie poruszone zostały w złożonym oświadczeniu, należy wskazać, że nieuzasadnione jest twierdzenie o tym, że Elbląg został pominięty przy realizacji inwestycji w innych sektorach i dziedzinach gospodarki.

Dokumentem wskazującym cele i kierunki rozwoju sieci kolejowej w ramach prognozowanych dostępnych źródeł jej finansowania jest opracowany przez spółkę PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. dokument pn. „PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku”. W dokumencie tym ujęto projekt dotyczący utworzenia nowego szybkiego ciągu pomiędzy Olsztynem - Elblągiem i Trójmiastem, z uwzględnieniem obsługi Elbląga Zdroju.

Ochrona przed skutkami powodzi i suszy obejmuje szereg różnych działań o charakterze planistycznym oraz inwestycyjnym, dzięki którym można ograniczyć wystąpienie tego zjawiska, nasilającego się proporcjonalnie do zachodzących zmian klimatu. Dlatego też na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat administracja wodna stawiała i stawia czoła wyzwaniom, związanym z przeciwdziałaniem tym zjawiskom, jak i usuwaniem ich skutków. Głównym dokumentem planistycznym, będącym studium zjawiska suszy w Polsce jest Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS). Dokument zawiera m.in. informacje o zagrożeniu suszą, ustalone w oparciu o dane pomiarowe oraz analizy eksperckie. Najważniejszym elementem PPSS jest katalog działań, w którym znajdują się konkretne, mierzalne rozwiązania, które należy wdrożyć, aby ograniczyć skutki suszy. Katalog ma wymiar operacyjny wobec pozostałych elementów, które są sformułowane w charakterze analizy lub propozycji. Poprzez zbiór optymalnych działań realizowane są cele szczegółowe PPSS, a dzięki nim cel główny. Ostatecznie Plan zawiera zadania, które są efektem analizy potrzeb oraz oczekiwań lokalnych społeczności. PPSS opracowany został na okres od 2021 r. do 2027 r. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.) dokument ten podlega aktualizacji nie rzadziej niż raz na 6 lat.

Aktualnie w przygotowaniu są dwie inwestycje na terenie Elbląga o charakterze przeciwsuszowym i retencyjnym, uwzględnione w PPSS. W ramach zadania pn. „Regulacja Srebrnego Potoku km 0+000 - 12+167 miasto Elbląg, gmina Milejewo, woj. warmińsko-mazurskie”, planuje się budowę umocnień brzegowych, przebudowę kolidującej sieci elektroenergetycznej, a także budowę dwóch zbiorników retencyjnych. Druga inwestycja zakłada budowę zbiornika wodnego na Potoku Dębica w Elblągu. Oba zadania inwestycyjne znajdują się na etapie planowania oraz pozyskiwania niezbędnych decyzji i pozwoleń administracyjnych.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie podejmuje również działania zmierzające do poprawy ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych terenów Elbląga. Działania te wynikają z aktualizowanego „Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły”. Obecnie są przygotowywane inwestycje:

- Remont wałów rz. Fiszewki: wał lewy km 0+000÷4+800, km 4+800÷13+900 i wał prawy km 0+000÷0+250, km 4+800÷12+195, gm. Elbląg i Gronowo Elbląskie,
- Przebudowa wału czołowego Zalewu Wiślanego Batorowo km 0+000-5+050 oraz wału czołowego Zalewu Wiślanego Nowotki km 0+000-3+000 (wraz z wałem wstecznym rz. Nogat km 0+000-2+137); gm. Elbląg, pow. elbląski, woj. warmińsko-mazurskie.

Celem przedmiotowych inwestycji jest ograniczenie potencjalnie negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Warto nadmienić, że Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, w celu osiągnięcia ww. założeń w rejonie Elbląga oraz sąsiednich gmin planuje wykonanie, po zabezpieczeniu środków, kolejnych 18 zadań o charakterze przeciwpowodziowym, w skład których wchodzi:

- Przebudowa lewego wału rz. Kowalewka km 0+660-2+502 oraz prawego wału rz. Kowalewka km 0+660-2+490 gm. Elbląg,
- Przebudowa wałów Zalewu Wiślanego polder Jagodno, gm. Elbląg woj. warmińsko-mazurskie,
- Przebudowa wałów rz. Bierutówki, gm. Elbląg,
- Przebudowa koryta rz. Babica km 0+260÷9+500 gm. Elbląg,
- Regulacja rzeki i przebudowa wałów Młynówki Marwickiej L 0+000÷2+025 P 0+000÷2+025, gm. Markusy, gm. Elbląg,
- Przebudowa wałów rz. Tyna Górna L 1+500÷1+975 P 0+000÷3+500, gm. Gronowo Elbląskie i gm. Elbląg,
- Przebudowa stacji pomp nr 43 Rubno Wielkie, gm. Elbląg,
- Przebudowa polderu nr 53 Nowotki, gm. Elbląg,
- Przebudowa polderu nr 36 Batorowo, gm. Elbląg,
- Przebudowa polderu nr 35 Nowakowo, gm. Elbląg,
- Przebudowa koryta rz. Kumieła km 6+142÷20+097 m. Elbląg, gm. Milejewo,
- Koncepcja poprawy stanu ochrony przed powodzią Gronowa Górnego; gm. Elbląg,
- Przebudowa lewego wału rz. Miła km 0+000-2+500 oraz prawego wału rz. Miła km 0+000-2+500; gm. Elbląg,
- Przebudowa lewego wału potoku Topolka km 0+000-1+285 oraz prawego wału potoku Topolka km 0+000-1+285; gm. Markusy, Rychliki, Elbląg,
- Przebudowa lewego wału rz. Tyna Dolna km 0+000-7+000 oraz prawego wału rz. Tyna Dolna km 0+000-7+000; gm. Gronowo Elbląskie, Elbląg,
- Przebudowa lewego wału rz. Tyna Górna km 0+000-15+205 oraz prawego wału rz. Tyna Górna km 0+000-3+520; gm. Gronowo Elbląskie, Elbląg,
- Polder nr 22 i 27 - połączenie polderów gm. Elbląg, Gronowo Elbląskie,
- Przebudowa stacji pomp nr 62 Janów, gm. Elbląg.

Ministerstwo Infrastruktury, wraz z podległym mu Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, podejmuje wszelkie niezbędne działania mające zapewnić ochronę przed skutkami powodzi i suszy, kierując się przede wszystkim bezpieczeństwem mieszkańców, ochroną ich mienia i środowiska.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Marek Gróbarczyk

Sekretarz Stanu

Do wiadomości:

- Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM